

Beszámoló a fővárosi Szlovák Önkormányzat 2019. évi tevékenységéről

Elhangzott a 2019. december 8-án megtartott közmeghallgatáson.

A Fővárosi Szlovák Önkormányzat eseményekben gazdag évet tudhat maga mögött. Sikerült megvalósítanunk minden előre betervezett rendezvényt és elképzelést.

Az alábbiakban vázlatosan ismertetem az önkormányzat által az egyes naptári hónapokban végzett tevékenységet:

Januárban összeállítottuk a FSZÖ éves munkatervét, majd ennek alapján a Főpolgármesteri Hivatal Gazdasági Osztályával együttműködve elkészítettük az önkormányzat működésének fedezését biztosító pénzügyi tervet. Elvégeztük az előző évben a Bethlen Gábor Pályázatkezelő Zrt.-től és a Határon-túli Szlovákok Hivatalától elnyert támogatások felhasználásának elszámolását.

Február 9-én száznál több résztvevővel farsangi bált rendeztünk, amelyet szlovákiai együttműködő partnereink (Mojmírovce/Ürmény, Piešťany/Póstyény) képviselői is megtiszteltek részvételükkel. A farsangi bált követően a III. kerületi Szlovák Önkormányzattal közösen ökumenikus istentisztelettel egybekötött Szlovák Napot rendeztünk a Békásmegyeri Evangélikus Gyülekezet templomában. Az istentiszteleten Gulácsiné Fabulya Hilda evangélikus és Kónya Attila katolikus lelkipásztorok hirdettek igét. A rendezvényen az Ozvena - Budapesti szlovák kórus is fellépett. Az istentisztelet résztvevőnek közös ebédjét követően dr. Janek István, az MTA Történettudományi Intézetének munkatársa (a budapesti szlovák tannyelvű gimnázium egykori diákja) tartott előadást az első világháborút követő időszak szlovák-magyar kapcsolatairól.

Februárban több, a budapesti kerületek szlovák önkormányzatai által szervezett farsangi rendezvényen jelen voltunk, illetve a Szlovák Intézetben megtekintettük a Tolmács című filmet.

Márciusban a Nemzetközi nőnap alkalmából a II. kerületi Szlovák Önkormányzattal közösen színházi előadását rendeztünk az Akadémia-utcai színházteremben, amelyen a szlovák nyelven játszó Vertigo színtársulat lépett fel a Női öltöző című színdarabbal. A FSZÖ képviselői ebben a hónapban is jelen voltak számos, a kerületi önkormányzatok és a budapesti Szlovák Intézet által rendezett eseményen (például Linkéné Gácsi Éva elektrográfiai eljárással készült képeinek a XIII. kerületi Nemzetiségek Házában megrendezett kiállítási megnyitóján, Berényiné Lami Mónika üvegfestményeiből összeállított kiállítás megnyitóján a budapesti Szlovák Intézetben).

Áprilisban a FSZÖ titkárságán fogadtuk a Határon-túli Szlovákok Hivatalának munkatársait, akik a hivatal által a 2017. évben folyósított pénzügyi támogatás felhasználásának szabályosságát ellenőrizték. Az ellenőrzés során nem állapítottak meg semmilyen hiányosságot vagy szabálytalanságot.

Április 3-án az egyes budapesti kerületekben működő szlovák önkormányzatok képviselőinek a bevonásával koordinációs értekezletet tartottunk, amelyen összehangoltuk tavaszi és a nyári programnaptárunkat, valamint megbeszéltük az ősszel esedékes önkormányzati választásokra történő felkészüléssel összefüggő teendőinket. A Húsvét körüli időszakban szinte mindegyik kerületi önkormányzat tart valamilyen nagyobb rendezvényt. Képviselőink ott voltak ezeken az programokon. Ezen kívül a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon felkerestük a szlovák könyveket bemutató 16. számú pavilont.

Május 11-én a XIII. kerületi Szt. László katolikus templomban részt vettünk az Uhlár Béla kanonok emlékére rendezett szentmisén és koszorúzáson.

Május 16-án a XIII. kerületi Szlovák Önkormányzattal együttműködve az angyalföldi József Attila Művelődési Házban megszerveztük a nagyszombati Ján Palárik Színház vendégfellépését. A társulat Ján Palárik Zmireníe – Dobrodružstvo pri obžinkoch (Kibékülés, avagy Kaland az aratóbálon) című vígjátékát adta elő. Az előadás után fogadáson láttuk vendégül a színtársulat tagjait.

Május 18-án a FSZÖ több tagja részt vett az egykori budapesti szlovák nagykövetség, Juraj Migašnak a pilisszentkereszti Szlovák Házon található emléktáblája koszorúzásán, majd az ezt követő pilisi emléktúrán.

Május 21-én a FSZÖ több tagja részt vett a Pro Cultura Minoritate Hungariae díj ünnepélyes átadásán. Az idei évben Bárkányi Zoltán író, a Lúdvé noviny egykori főszerkesztője is bekerült a kitüntetettek közé.

Júniusban a FSZÖ tevékenysége minden évben a Szt. Cirill és Metódhoz kötődő zalavári koszorúzás megszervezésére összpontosul. Az idén két alkalommal is ellátogattunk Zalavárra. Június 16-án került sor a hagyományos koszorúzásra és az ehhez kapcsolódó zarándokútra, amelyen nagy számban vettek részt a budapesti és a Budapest-környéki szlovákok. A koszorúzást követően az Ozvena – Budapesti Szlovák Kórus az emlékparkban szabadtéri hangversenyt adott, a helyi katolikus templomban emlékmisére került sor, Zalavár Község Önkormányzata pedig a helyi kultúrotthonban ebéden látta vendégül a zarándokokat. Az ünnepségen részt vett Horváth Ildikó polgármester asszony valamint a község képviselői. A magyar és a szlovák fegyveres erők táborigazgatási püspökségei által rendezett koszorúzási ünnepségre június 22-én került sor. Ezen szintén részt vettünk. A FSZÖ elnöke beszédet mondott az ünnepségen és koszorút helyezett el az emlékműnél. A FSZÖ küldöttsége részt vett a Szt. Adorján bazilika romjai felett megtartott táborigazgatási misén és a misét követő közös ebéden. Június végén a budapesti szlovák tanítási nyelvű iskola tanulói részére a szlovákiai Ürmény (Mojmírovce) községben az idén is megszerveztük a hagyományos anyanyelvi tábort. A gyerekek bekapcsolódtak a helyi általános iskolában folyó oktatásba. A tanítási órák után különböző szabadidős programban vettek részt.

A FSZÖ két képviselője, Papné Polereczki Rozália és Galda Levente július 5-én Pozsonyban (Bratislava) részt vett a Határon-túli Szlovákok Emléknapja alkalmából megtartott rendezvényen, koszorút helyeztek el a külföldre szakadt szlovákoknak a Janko Král parkban található emlékművénel. Június 6-án a FSZÖ többi tagja Acsa községben részt vett a Magyarországi Szlovákok Napja rendezvényen.

Június 11-én abban a megtiszteltetésben volt részem, hogy a FSZÖ további tagjaival együtt a budapesti szlovák nagykövetségen találkozhattunk a Szlovák Köztársaság elnökével, Zuzana Čaputovával, aki hivatalos látogatáson járt Budapesten.

Szeptemberben a budapesti Szlovák Tanítási nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium aulájában megnyitottuk a Milan Rastislav Štefánik életét bemutató panel-kiállítást. A kiállítás elektronikus változatú anyagát a Besztecebányáról (Banská Bystrica) Kanadába elszármazott Dr. Peter Ondruš szívsebésztől kaptuk. A panelkiállítás előkészítését Papné Polereczki Rozália képviselőtársunk, a vándorkiállítás helyszíneinek koordinálásával összefüggő feladatokat pedig Benyo Pál alelnök vállalta magára. Köszönjük szépen az ezen a téren kifejtett nem könnyű fáradozásukat. Peter Ondruš úr személyesen részt vett és beszédet is mondott a budapesti kiállítás megnyitóján.

Október 3. és 6. között a FSZÖ képviselőtestülete Dél-Morvaországba látogatott. Zlínben találkoztunk Martina Janechová asszonnyal, a Szt. Cirill és Metód Európai Kulturális Zarándokút nonprofit szervezet vezetőjével. A FSZÖ az idén felvételt nyert ebbe a szervezetbe. Felkerestük Velehradot és Modrát, ahol megtekintettük Európa ezen társ-védőszentjeinek ottani tevékenységéhez kapcsolódó régészeti és szakrális emlékhelyeket. Az említett két településen a polgármesterek is fogadták küldöttségünket. Morvaországi tartózkodásunk során felkerestük Uherské Hradiště várost és a buchlovicei kastélyt.

Október 10-én közös vacsorán találkoztunk a budapesti kerületek szlovák önkormányzatainak képviselőivel, amelyen kölcsönösen beszámoltunk a 2014-2019 közötti választási ciklusban végzett tevékenységünk eredményeiről, illetve köszönetet mondtunk a nemzetiségi közéletből visszavonuló képviselőknek az eddig végzett munkájukért. Természetesen ezen alkalommal is szóba került a pár napon belül sorra kerülő önkormányzati választás, amelyre már hosszú heteken át készülődtünk. Szeptemberben és októberben választóinkkal is találkoztunk. Akiket felvilágosítottunk a választásokkal összefüggő szabályokról, valamint leadtuk a helyi választási szerveknél a nemzetiségi választásokon induló képviselők regisztrációhoz szükséges űrlapokat. Ezen a helyen szeretnék köszönetet mondani Hollósy Zsuzsannának a választásokra történő felkészülés időszakában kifejtett fáradhatatlan aktivitásáért, amely nélkül egészen biztosan nem értünk volna el ilyen, a várakozásainkat is felülmúló szép eredményt. Köszönjük szépen!

Október 11-én Papné Polereczki Rozália képviselő asszonnyal és Benyo Pál alelnök úrral a M. R. Štefánik kiállítás Békéscsabára szállítottuk az ottani szlovák iskolába, ahol a magyarországi, romániai, szerbiai és horvátországi szlovák pedagógusok X. szemináriuma programjának keretében került bemutatásra. Részt vettünk a békéscsabai iskola megnyitásának 70. évfordulójához kapcsolódó rendezvényeket, valamint a Tessedik Sámuel díj átadási ünnepségén.

Benyo Pál alelnök november 4-én a kiállítást átszállította Szarvasra, majd november 18-án Tótkomlósrára, és az ottani szlovák iskolákban részt vett a kiállítás megnyitásán. A vándorkiállításnak köszönhetően ezeknek a hazai iskoláknak a tanulói, illetve az említett települések lakói is megismerkedhettek a szlovák történelem eme egyedülálló egyéniségének az életével.

November 7-én a budapesti Szlovák intézetben részt vettünk a Katolické noviny (Katolikus Újság) Pesten történt megjelenésének 170. évfordulója alkalmából megrendezett emlékünnepeken.

November 22-én a FSZÖ képviselői részt vettek a magyarországi szlovákok parlamenti szóvivője, Paulik Antal által az Országgyűlés felsőházi termében szervezett találkozón.

November 28-án koordinációs értekezletet szerveztünk a fővárosi kerületekben újonnan megválasztott szlovák önkormányzatok képviselőinek részvételével. Ezen a találkozón köszöntöttük az újonnan megválasztott képviselőket és egyeztettük az idei év hátralévő heteinek rendezvénynapját. Az új összetételű Fővárosi szlovák Önkormányzatot is bemutattuk, amelynek új tagjai: dr. Szabó Zsuzsanna a XVI. kerületből, Szabóné dr. Marlok Júlia, a budapesti Szlovák Tanítási-nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium igazgatója, valamint visszatért a FSZÖ soraiba Szelényi Györgyné, a VIII. Kerületből. A korábbi önkormányzat tagjai közül tagok maradtak. Horti Andrásné, Papné Polereczki Rozália, Benyo Pál és Galda Levente. A FSZÖ titkárságát továbbra is Faller Lúbmíra vezeti, akinek ezúton is szeretném megköszönni az egész évben végzett munkáját, hogy mindig rendelkezésünkre áll valamint a Budapeštiansky Slováky folyóiratba írt sok-sok cikkét.

November végéig sikerült összeállítanunk és benyújtanunk a Bethlen Gábor Pályázatkezelő Zrt. és a Határon-túli Szlovákok Hivatala által meghirdetett támogatási pályázatok iránti kérelmeinket.

November végén és december elején a FSZÖ képviselői jelen voltak az egyes fővárosi kerületek által szervezett szinte minden rendezvényen és közmeghallgatáson. Egyébként az egész év folyamán is hasonlóképpen igyekeztünk részt venni ezeket a rendezvényeken. Képviselőink részt vettek a budapesti szlovák nagykövetség, a Kulturális Intézet, a szlovák iskola, az evangélikus és a katolikus gyülekezetek rendezvényein.

A FSZÖ szinte havi rendszerességgel ülésezet (január 16., február 13., március 20., május 8., június 26., augusztus 26., szeptember 2., október 24., az újonnan megválasztott önkormányzat alakuló ülésére november 28-án került sor, illetve a mai közmeghallgatás).

Önkormányzatunk legfontosabb tevékenységei közé tartozik a Budapeštiansky Slovák című folyóirat rendszeres kiadása, amelyben beszámolók olvashatók a FSZÖ és a kerületi önkormányzatok által lebonyolított programokról, illetve önkormányzataink terveiről. Ez a folyóirat gondoskodik arról, hogy rendezvényeink ne merüljenek feledésbe, hogy az utánunk jövő generációk is vissza tudják idézni mi minden történt a mi időnkben a fővárosban. A folyóirat 2020-ban lesz 25 éves és a FSZÖ ebből az alkalomból jubileumi találkozót tervez.

Az idei évben sikerült újból kiadni a Petró László: Slovenská Budapešť – Szlovák Budapest című kétnyelvű könyvet, amelynek az első kiadása iránt nem csak idehaza és Szlovákiában, de a világ különböző országaiban élő szlovákok körében is rendkívül nagy volt az érdeklődés.

Együttműködési megállapodások: Együttműködési megállapodásokat írtunk alá a II., a III., a VI., a VIII. és a XVII. kerületben működő szlovák önkormányzatokkal, továbbá a budapesti Szlovák-ajkú Evangélikus Gyülekezettel, az Ozvena – Budapesti Szlovák Kóruossal, az Országos Idegen-nyelvű Könyvtárral, a budapesti Szlovák Tanítási-nyelvű Óvodával, Általános Iskolával, Gimnáziummal és Kollégiummal, a Pilisszentkeresztért Kulturális Egyesülettel, a Tótkomlóiak Baráti Köre Egyesülettel, a Rákosvölgyi Népi Kulturális Hagyományörző Egyesülettel a Vertigo Szlovák Színházzal, a Nadácia Mojmir alapítvánnyal, Mojmirovce Községgel, a Mojmirovce-i Kastéllyal, a Szt. Cirill és Metód Európai Kulturális Zarándokút nonprofit szervezettel, Hanušovce Községgel és a Hanušovce-i kastéllyal.

A szlovák nyelvű evangélikus és katolikus hitéletet pénzügyi támogatásban is részesítettük.

Végezetül szeretnék köszönetet mondani a FSZÖ azon képviselőinek. Árgyelán Erzsébetnek, Fábrián Évának és Petró Lászlónak, akiknek az idén ért véget az önkormányzati képviselői megbízatása, a fővárosi szlovákság érdekében az elmúlt öt évben kifejtett tevékenységükért. Köszönöm az együttműködésüket és minden jót kívánok nekik a további életükben.

Beszámolóim végén minden megjelentnek nagyon szép, békés és boldog karácsonyi ünnepeket, az újesztendőben pedig jó egészséget, elégedettséget, sok örömet és boldogságot kívánok.

Köszönöm, hogy meghallgattak!